

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ANTROPOLOGIA I SOCIOLOGIA I

Coordinació: LAPRESTA REY, CECILIO

Any acadèmic 2019-20

Informació general de l'assignatura

Denominació	ANTROPOLOGIA I SOCIOLOGIA I			
Codi	100949			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Social	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	2		1
Coordinació	LAPRESTA REY, CECILIO			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	HORES TOTALS TREBALL PRESENCIAL: 60 h. HORES TOTALS DE TREBALL NO PRESENCIAL: 90 h. TOTAL: 150			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Despatx 3.28 (Facultat de Ciències de l'Educació) Dimarts de 10 a 12h. Dijous d'10 a 11h. Altres hores a convenir			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BERGÉ COMELLA, JORDI	jordi.berge@udl.cat	3,9	
LAPRESTA REY, CECILIO	cecilio.lapresta@udl.cat	0	
SÁENZ HERNÁNDEZ, ISABEL	isabel.saenz@udl.cat	3,9	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Identificar els diferents paradigmes teòrics de l'Antropologia i la Sociologia com a disciplines analítiques de la societat, les institucions socials, els col·lectius i l'individu.
2. Explicar i argumentar els diferents paradigmes teòrics de l'Antropologia i la Sociologia com a disciplines analítiques de la societat.
3. Relacionar els diferents paradigmes teòrics de l'Antropologia i la Sociologia com a disciplines analítiques de la societat, les institucions socials, els col·lectius i l'individu.
4. Identificar com influeix la dimensió social en la configuració de les institucions, els col·lectius i l'individu.
5. Explicar i argumentar com influeix la dimensió social en la configuració de les institucions, els col·lectius i l'individu.
6. Participar activament i de forma compromesa en el treball en equip.
7. Expressar-se correctament oralment i per escrit.
8. Dominar les TIC en les activitats.

Competències

CG1 Desenvolupar una capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

CE1: Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals i legals que constitueixen l'ésser humà com a protagonista de l'educació

Capacitat per treballar en equip

CE3: Conèixer els principis filosòfics, sociològics i antropològics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.

CE7: Mostrar una actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança vers els subjectes e institucions de l'educació social.

CT1: Tenir una correcta expressió oral i escrita

CT3: Dominar les TIC.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1. La Gènesi de les Ciències Socials: la construcció socio-històrica de les disciplines.

Tema 2. Els paradigmes teòrics de la Sociologia: dels pares fundadors als corrents contemporanis.

Tema 3. Els paradigmes teòrics de l'Antropologia.

Tema 4. La complementarietat entre la Sociologia i l'Antropologia.

Tema 5. Les institucions socials.

Tema 6. Cultura, persona y societat. Socialització i agents.

Tema 7. El procés psicosocial de construcció de la identitat.

Tema 8. Normalitat, desviació i control social.

Eixos metodològics de l'assignatura

ACTIVITAT PRESENCIAL (40%)

-Exposició del temari per part del professorat: 20%

-Exposicions de l'alumnat (orals i multimèdia): 5%

-Participació en les activitats pràctiques realitzades a l'aula: 10%

-Tutories: 5%

ACTIVITAT NO PRESENCIAL –Autònom i/o cooperatiu- (60%)

-Anàlisi, Lectura i Reflexió: 10%

-Recollida i tractament d'informació: 10%

-Realització de treballs individuals/grupals: 30%

-Estudi del contingut de la matèria: 10%

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIO	MODALITAT (P/NP)	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS	AVALUACIÓ
1: PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA (2h.) 1 SEM	P (2h.)	PRESENTACIÓ DE LA MATÈRIA (OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS, METODOLOGIA I AVALUACIÓ)	CONÈIXEMENT DELS OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS, METODOLOGIA I AVALUACIÓ	ASSITÈNCIA A CLASSE PREGUNTAR DUBTES		
BLOC / MÒDUL 1 (178h.) 14 SEM	P(58h.) + NP (120h.)	EXPOSICIÓ DELS CONTINGUTS DEL TEMARI ACTIVITATS PRÀCTIQUES PLANTEJADES	OBJ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	ASSITÈNCIA A CLASSE PREPARACIÓ I PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS PRESENCIALS DUR A TERME ACTIVITATS PRÀCTIQUES INDIVIDUALS/ GRUPALS PREPARACIÓ / REALITZACIÓ EXÀMEN		SI SI SI

Sistema d'avaluació

Les activitats d'avaluació són:

1. Realització de d'un examen individual sobre el contingut teòric de la matèria: 25%. L'exàmen és el dia 16 de gener de 2018.
2. Activitats pràctiques individuals/grupals dutes a terme per l'estudiant (Exposicions orals a classe, comentaris de text, vídeo Forum, mapes conceptuals, fòrums de debat, etc.): 20% + 20% + 20%
3. Participació / Assistència a tutories, activitats, etc.: 15%

Un requisit indispensable és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites seguint la guia de treballs que trobareu a <http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>.

Els treballs amb més de 10 errors ortogràfics o presentats incorrectament es retornaran a l'estudiant perquè faci la correcció. Aquests errors expressius o la presentació incorrecta repercutiran en la qualificació de la matèria.

Els treballs que es realitzin en el desenvolupament de la matèria incorporaran sempre una bibliografia i webgrafia on un mínim de 5 documents provinguin de llibres i/o revistes

Els treballs que es realitzin han de respectar als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, tenint en compte a la seva redacció la guia "Comunicació i llenguatge no sexista" del Centre Dolors Piera d'Igualtat d'oportunitats i promoció de les dones, de la UdL.

Les produccions dels alumnes han de ser originals. El plagi o la còpia en una única evidència d'avaluació és motiu suficient suspens de la evidència i pot comportar el suspens de la matèria. El professorat podrà utilitzar les eines i criteris anticòpia i antiplagi que consideri oportuns.

Per superar la matèria s'ha d'obtenir una qualificació igual o superior a 5 (sobre 10) EN cadascuna de les activitats. Es considera superada la matèria quan l'estudiant ha obtingut una qualificació numèrica final de 5.

L'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici de curs i acollir-se a la modalitat d'una

única evidència d'avaluació al final de la matèria. Haurà de presentar una instància a secretaria en el termini fixat i aportar documentació justificativa d'activitat laboral i/o altres situacions personals. La modalitat d'avaluació única inclou un exàmen final sobre els continguts teòrics i pràctics treballats.

AVALUACIÓ PELS ESTUDIANTS AMB NESE

Condició: certificat de discapacitat o de tenir alguna dificultat específica d'aprenentatge.

Les professores de l'assignatura podran modificar el sistema d'avaluació i la realització d'activitats presencials i no presencials, en funció de les Necessitats Educatives de Suport Educatiu de cada alumne, sempre consensuat amb la comissió d'Atenció a la Diversitat de la UdL.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

AGUIRRE A. (1993). *Diccionario temático de Antropología*, Barcelona, Ed. Boixareu.

BOHANNAN, P. (1996) *Para raros nosotros. Introducción a la antropología cultural*. Madrid: Akal.

GIDDENS, A. (2010). *Sociología*. Madrid, Alianza.

GINER S. y otros autores (1998). *Diccionario de Sociología*, Madrid, Alianza.

KOTTAK, C. (2007). *Antropología*, Madrid, McGraw Hill.

LLOBERA R. (1999). *Manual de Antropología Social*. B. Pòrtic.

bibliografia ampliada/complementària

ALBA, A. (2000) *La riqueza de las familias*, Barcelona, Ariel.

APPLE, M. (2002) *Educación "como Dios Manda" Mercados, niveles, religión y desigualdad*, Barcelona, ed. Paidós.

AUGÉ, M.; COLLEYN, J.P. (2005) *Qué es la antropología*. Barcelona, Paidós.

BAUMAN, Z. (2001). *Globalització*, B, Pòrtic.

BERGER, P.L. i LUCKMANN, T. (1988). *La construcción social de la realidad*. Barcelona, Herder

BOHANNAN A i GLAZER., M. (1992). *Antropología: lecturas*, Madrid, Mc Graw Hill.

BOURDIEU, P. (1991). *La distinción*. Madrid, Taurus.

BOURDIEU, P. (2006). *Auto análisis de un sociólogo*, B, Anagrama.

CARABAÑA, J. (1995). *Desigualdad y clases sociales. Un seminario en torno a E. Olin Wright*, Fundación Argentaria, ed. Visor, Madrid.

CAMPILLO, J.E. (2007). *El mono obeso*, Barcelona, Drakontos.

DIAMOND, J. (2006). *Colapso*, Barcelona: Debolsillo.

EMBER, C. y EMBER, M. *Antropología Cultural*. Madrid: Prentice Hall, 1997.

FAGAN, B. *La pequeña edad del hielo*, B., Gedisa.

FEIXA, C. *De jóvenes, bandas y tribus*, B. Ariel

- FRIGOLE J. Et alii (1995). *Antropologia Social*. Barcelona, Proa.
- GAGGI, M. y NARDUZZI, E. (2006). *El fin de la clase media* Madrid. Lengua de Trapo.
- GARCIA CANCLINI, N. (2004). *Diferentes, desiguales y desconectados*, Barcelona, Gedisa.
- GEERTZ, C (1987). *La interpretación de las Culturas*, Barcelona, Gedisa
- GIDDENS, A., *Consecuencias de la modernidad*. Madrid: Alianza Editorial, 1994.
- GINER S. et alii (1996). *La cultura catalana: el sagrat i el profà*, Barcelona, Ed.62.
- GUIONET, DR. NEVEU, E. (2005). *Feminins/Masculins. Sociologie du genre*, ed. Armand Colin, Paris.
- HARRIS, M (1988). *Introducción a la Antropología general*. Madrid, Alianza.
- HARRIS, M. (1990). *Bueno para comer*, Madrid, Alianza.
- HARRIS, M., *Teorías sobre la cultura en la era posmoderna*. Barcelona: Crítica, 2000.
- HARRIS, M., *El desarrollo de la teoría antropológica. Una historia de las teorías de la cultura*. Madrid: Siglo XXI, 2008.
- KNIPMAYER et alii (1980). *Escuelas, pueblos y barrios. Antropología educativa*, Madrid, Akal.
- KYMLICKA, W. (2007). *Multicultural Odysseys. Navigating the New International Politics of Diversity*. Oxford, University Press.
- MACIONIS J J y K. PLUMMER (2004). *Sociología*, Madrid, McGraw Hill.
- MALGESINI, G., y JIMÉNEZ, C., *Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*. Madrid: La cueva del oso, 1997.**
- MALLART, L. (2004). *Sóc fill dels Evuzok: la vida d'un antropòleg al Camerú*. Barcelona La Campana.
- MAYORAL, D. (2007). "La organización social del género" a Merino, R. De la Fuente, Gl. *Sociología para la intervención social y educativa*, Madrid, Ed. Complutense, pp.188-221.
- MOLINA, F. (2002). *Sociología de la Educación Intercultural*. Buenos Aires, Lumen.
- PATEL, R. (2008). *Obesos y famélicos* . Barcelona, Los libros del Lince.
- PRAT, J.; MARTINEZ, U.; CONTRERAS, J.; y MORENO, I. (Eds.), *Antropología de los pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991.
- REYNOSO, C., *Corrientes en antropología contemporánea*. Buenos Aires: Biblos, 1995.
- RODRIGUEZ IBAÑEZ, J.E. (1998). *¿Un nuevo malestar en la cultura?* Madrid, CIS.
- ROSSI, I., y O'HIGGINS, E., *Teorías de la cultura y métodos antropológicos*. Barcelona: Anagrama, 1981.
- SAGREGA, M. (1992). *El edadismo contra "jóvenes" y "viejos". La discriminación universal*, Madrid, Fundamentos.
- SAPOLSKY, R. M. (2007). *El mono enamorado*, Barcelona, Paidós.
- SUBIRATS, J. (2004). *Pobresa i exclusió social. Una anàlisi de la realitat espanyola i europea*, ed. Fundació La Caixa, Col. Estudis Socials, n.16
- TEZANOS, J. F. (2001). *La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas*. Biblioteca Nueva, Madrid
- VALCÁRCEL, A. (comp.) (1994). *El concepto de igualdad*, Madrid, Pablo Iglesias.
- VVAA (2008) *Informe FOESSA*, Madrid, Fundación FOESSA
- VELASCO, H. (comp.), *Lecturas de antropología social y cultural. La cultura y las culturas*. Madrid: UNED, 1995.

VELASCO H. y A. DIAZ (1997). *La lógica de la investigación etnográfica*, Madrid, Trotta.

WAAL, F. de (1993). *La política de los chimpancés*, Madrid, Alianza.

WARD, D.A., CARTER, T.J. i PERRIN, R.D. (1994). *Social Deviance. Being, Behaving, and Branding*, Needham Heights, Allyn and Bacon.

WRIGHT, R. (2006). *Breve historia del progreso*, Barcelona, Urano.